

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 1.2. Педагогика, област на висше образование

1. Педагогически науки,

в Югозападен университет „Неофит Рилски“, Факултет по педагогика

1.Хронология на процедурата:

Процедурата за програмна акредитация на професионално направление (ПН)1.2. Педагогика, област на висше образование 1. Педагогически науки в Югозападен университет „Неофит Рилски“ (ЮЗУ) е открита на заседание на Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности на 04.09.2018 г. (Протокол № 16) по искане на висшето училище (вх. № 1199/12.10.2018 г.). Експертната група (ЕГ) и наблюдаващият процедурата са определени с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 07.03. 2019 г. (Протокол № 05) – проф. д-н Дора Левтерова-Гаджалова – ПУ „Паисий Хилендарски“ – ръководител на ЕГ и членове: проф. д-р Мария Баева – СУ „Св. Климент Охридски“, доц. д-р Пенка Кожухарова – ШУ „Еп. Константин Преславски“, доц. д-р Десислава Стоянова – РУ „Ангел Кънчев“, д-р Емилия Лазарова – директор на П АЕГ „Томас Джеферсън“, гр. София и наблюдаващ процедурата член на ПК проф. д-р Даниела Йорданова. Посещението на ЕГ в оценяваната институция е осъществено в периода 26-29 03. 2019г.

На заседание, проведено на 25.06.2019г. (Протокол №12), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група.

При предходната акредитация на ПН 1.2. Педагогика Постоянната комисия по педагогически науки дава акредитация с оценка **9.30** и срок на валидност до 16.07.2019 г., като при взетите решения е дала три препоръки, които са изпълнени в рамките на определените от НАОА срокове:

Препоръка 1. Да се засили преподавателската и студентската мобилност в страни от Европейския съюз и други чуждестранни университет със срок: ежегодно отчитане.

Във ФП се осъществява преподавателска и студентска мобилност. През изминалия акредитиран период по програма Еразъм+ са осъществили изходяща мобилност седем преподаватели, пет изходящи мобилности на студентии една входяща мобилност; извън програмите ЕРАЗЪМ+ са реализирани инициативи в рамките на международното сътрудничество, свързани и с входяща преподавателска мобилност – един професор от САЩ, пет професори от Руска Федерация, един професор от Албания; подписани са седем международни споразумения. **Препоръката е изпълнена.**

Препоръка 2. Да се разработят ясни критерии при разпределяне на студентите в другите специалности след приключване на обучението им в общия модул. Срок: ежегодно отчитане.

Във ФП са разработени и се обновяват всяка година, като се приемат на ФС ясни критерии при разпределяне на студентите в другите специалности след приключване на обучението им в общия модул. От учебната 2013-2014 година са приети и действат учебни планове за всяка отделна специалност, като няма обучение в общ модул. **Препоръката е изпълнена.**

Препоръка 3. Да се увеличи практическата подготовка на студентите, обучаващи се за реализация като педагогически съветници. Срок: за учебната 2013/2014 г.

Във ФП е увеличена практическата подготовка на студентите, обучаващи се

за реализация като педагогически съветници. Средното съотношение теоретическо/практическо обучение на специалностите в професионалното направление е 81%:19%. В специалност Педагогика и образователен мениджмънт, която подготвя студенти за педагогически съветници, през четвърти семестър са изведени девет практикума и десет избираеми дисциплини с практическо обучение, от които студентите избират един практикум или една учебна дисциплина с 6 кредита. В пети - три практикума и три учебни дисциплини с 4 кредита, в шести семестър са предложени три практикума и четири учебни дисциплини, от които се избира една с 5 кредита, в седми 4 практикума и три учебни дисциплини с 5 кредита. Общо от избираемите дисциплини с практическо обучение, студентите получават 20 кредита. Съотношението на теоретично към практическо обучение в специалност ПОМ е 63%:37%. **Препоръката е изпълнена.**

Към периода на провеждане на проверката по изпълнение на критериите за програмна акредитация, се установи, че броят обучавани студенти в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ е **1646**, т.е. капацитетът е превишен с 46 обучавани студенти.

ЕГ направи проверка на документацията на следните специалности от професионално направление 1.2. Педагогика във Факултет по педагогика (ФП) за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“:

ОКС „бакалавър“:

1. Специална педагогика – редовна и задочна форма на обучение;
2. Социална педагогика – редовна и задочна форма на обучение;
3. Педагогика и образователен мениджмънт – редовна форма на обучение;
4. Предучилищна и начална училищна педагогика (ПНУП) – редовна и задочна форма на обучение;
5. Предучилищна педагогика и чужд език (ПУПЧЕ) – редовна форма на обучение;
6. Начална училищна педагогика и чужд език (НУПЧЕ) – редовна форма на обучение;
7. Начална училищна педагогика (за чуждестранни студенти) – редовна форма на обучение;

ОКС „магистър“:

1. Специална педагогика (на български и на английски език) –редовна и задочна форма на обучение;
2. Социална превенция и консултиране (2 и 4 сем.)–редовна и задочна форма на обучение;
3. Информационни технологии при обучението в начална училищна възраст (2 и 4 сем.)–редовна и задочна форма на обучение;
4. Педагогическо взаимодействие с деца с проблемно поведение(2 и 4 сем.)–редовна и задочна форма на обучение;
5. Предучилищна и начална училищна педагогика (2 сем.)–редовна и задочна форма на обучение;
6. Педагогика за надарени деца (2 и 4 сем.)–редовна и задочна форма на обучение;
7. Начална училищна педагогика (2 и 4 сем.)–редовна и задочна форма на обучение;
8. Интеркултурно образование (2 и 4 сем.)–редовна и задочна форма на обучение;
9. Предучилищна педагогика (2 и 4 сем.)–редовна и задочна форма на обучение;
10. Предучилищна музикална педагогика (2 и 4 сем.)–редовна и задочна форма на обучение.

За акредитирания период *развитието на специалностите* е както следва:

1) В специалностите „Социална педагогика“ и „Специална педагогика“ освен редовна, от 2017 година е открита и задочна форма на обучение. Специалност „Педагогика“ е трансформирана в „Педагогика и образователен мениджмънт“ с цел търсене на адекватност с пазара на труда и създаване на база за приемственост с МП „Образователен мениджмънт“ в ПН 1.1. Теория и управление на образованието.

2) В ОКС „магистър“. Разкрита е магистърска програма с продължителност два и четири семестъра за специалност „Предучилищна музикална педагогика“.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4/¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

Осигуряването на качеството на обучение в ПН 1.2. във Факултета по педагогика (ФП) на Югозападен университет (ЮЗУ) в акредитирания период е в съответствие с мисията и визията, с нормативните документи на университета и с професионалното направление. ЮЗУ „Неофит Рилски“ има утвърдена институционална политика за осигуряване на качеството чрез *система за поддържане на качеството*. Тази система е оповестена на сайта на университета и е част от Стратегията за развитие на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за периода от 2012 до 2020 г. Нормативни документи, които осигуряват качеството, са Правилник за управление на качеството (ПУД), Наръчник по качеството (НК) и Правилник за образователните дейности (ПОД), както и 10 работни инструкции за поддържане на качеството. Стратегията за развитие на ПН 1.2. Педагогика, учебните планове, квалификационните характеристики, оценяване на качеството на учебния курс, катедрени и факултетни съвети и студентска мобилност, експертна карта за вътрешно оценяване /студентско мнение/, вътрешни одити, карта за коригиращи действия извеждат спецификата на направлението и специалностите в него, които са в унисон с институционалната система за качеството. В акредитирания период са планирани и са реализирани *пет одита с коригиращи последващи дейности*. Те са изпълнени от комисии, назначени по предложение на Пълномощника по качество и със заповеди на Ректора на ЮЗУ.

Във ФП се реализира взаимовръзка между научните изследвания и обучението чрез: включване на студентите в подготовката, кандидатстването и изпълнението на научноизследователски проекти; включване на резултатите от изследователската дейност в различни организационни форми на учебния процес: в лекционни, семинарни и практически форми, при предлагането и обновяването на избираеми учебни дисциплини, отразяващи изследователската специализация на преподавателите от ПН 1.2.; участие на студентите в научни конференции, сесии, научни семинари и др. с научни доклади и научни съобщения, самостоятелни или в съавторство с преподаватели. Взаимовръзката между научните изследвания и обучението на студентите в ПН 1.2 в ПФ се реализират на университетско, факултетно и катедрено ниво чрез: участие на

¹Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

студенти в научни изследвания; засилено използване на изследователски структури като лаборатории, екипи, проекти и пр. в процеса на обучение; активно сътрудничество с водещи научни и изследователски институции в страната и чужбина, чрез насърчаване на научните изследвания в клъстери и сътрудничество в различните научни направления; реализиране на проекти, създадени екипи и звена за осъществяване на ефективна връзка между науката и практиката; експериментирание на нови образователни структури като интердисциплинарни семинари; непрекъснато поддържане и подобряване на учебната среда за усвояване на научни знания и професионални умения, за реализиране на обучение чрез практика, без откъсване на обучението от практиката и на науката от обучението.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: *„Управление на качеството на образованието“*

Процесите и технологията по оценяване и поддържане на качеството във ФП се осъществяват на база на съществуващите *Процедури, Правила, Указания, Инструкции в ЮЗУ*. Налична е *Мандатна програма за периода 2015-2019 год.* Изградена е *Факултетската комисия за осигуряване и оценяване на качеството на образованието и акредитацията*. Проведени са *5 вътрешни одита; анкетни проучвания на студентско мнение за: удовлетвореността от учебния процес; административното обслужване на равнище катедра, учебен отдел, факултетска канцелария; качеството на преподавателската дейност*.

Проведени са *11 обучения и семинари* на преподавателския състав за осигуряване на качеството на учебния процес в ПН 1.2, а именно: обучение на съответния ръководен състав по функционирането на университетската система по качество; на преподаватели за работа с платформа за електронно дистанционно обучение Blackboard и с електронни тестове; за работа в ONE DRIVE – платформа; за „Research Gate“; работа с електронна дъска; академичен английски; ИКТ за представяне на резултати от научните изследвания; обучение на педагогически специалисти за работа с деца/ученици със специални образователни потребности (СОП), „Как да подобрим своята публикационна активност и цитируемост“.

Правата, задълженията и академичните свободи на академичния състав от ПН1.2 Педагогика се определят в публично достъпни университетски документи: ПУД на ЮЗУ, наблюдават се от КС, регламентирани са в Етичен кодекс и спазването им се контролира от университетската *Комисия по етика на научните изследвания с наличен Правилник за дейността ѝ*. Спазването на авторските права и проблемите с плагиатството се контролира чрез ПУД, ЗРАСРБ И ПРАС. Налице са нормативно регламентирани мерки при академични измами и плагиатство от студентите чрез проверка с електронни средства /търсене в Интернет, проверка на определени части от текста за коректно използване за посочени на хартиен носител източници, чрез програмата „AdvegoPlagiatus“/ и една подробно разписана общоуниверситетска процедура. Въведена е декларация за авторство на дипломни работи, курсови работи, реферати, разработки за национални и европейски стипендии. Правата и свободите на студентите се гарантират от ПУД и ПОД, осигурени са равни права за студентите при оценяване на знанията, кандидатстването за стипендии и общежития, и ползване на спортната и библиотечната база. Разработени са *Вътрешни правила за разглеждане на сигнали и жалби от студенти и докторанти, функционира „Университетска комисия по академична етика“*. Правата, задълженията и академичните свободи на академичния състав и на студентите от ПН 1.2. Педагогика са гарантирани и се спазват във ФП на ЮЗУ. Приети са и оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство. В отчетния период не са откривани процедури за предотвратяване на дискриминация, както и

на такива, свързани с изпитни измами и плагиатство.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“.

Факултетът по педагогика като основно звено на ЮЗУ „Неофит Рилски“ прилага ясно регламентирани процедури за разработване, одобряване и обновяване на учебната документация на програмите в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в ПН 1.2. Педагогика. Налице е пълен набор от документация: квалификационни характеристики, учебни планове и учебни програми. Учебната документация на професионалното направление е разработена съобразно следните основни документи: ЗВО, чл. 29. - учебна документация; Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование, ПМС № 162/23.07.2002 г.; Наредба № 21 за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във ВУ; Класификатор на областите на висше образование и професионалните направления; Правилник за устройството и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски“; Процедура „Изготвяне структура на учебната документация“ и препоръки от предходната акредитация. В съответствие с чл. 39, ал. 2 от ЗВО за всяка бакалавърска специалност и магистърска програма ПН 1.2. са разработени: квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми; със заповед на Ректора на университета всяка година се разработва и оповестява Ежегоден график за организация на учебния процес.

ЮЗУ „Неофит Рилски“ разполага с процедури за разработване и одобряване на програмите в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“. Програмите в ПН 1.2. Педагогика са проектирани в съответствие с: мисията и Стратегията (2012 – 2020) на ЮЗУ; Правилника за дейността на университета, Наръчник по качеството и работните инструкции към него, Комисия по етика на научните изследвания; Наредба 12/01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и пр., адекватно на потребностите на пазара на труда.

Учебната документация за обучение на студентите в ЮЗУ се разработва по утвърдени стандарти. В съответствие с утвърдените процедури в ЮЗУ, квалификационните характеристики представят: срока и формата на обучение, обекта и аспектите на професионалната дейност на завършилите, необходимите предварителни базисни знания и компетенции за обучение в специалността; изискванията към крайните резултати от обучението – знания, разбиране, умения, компетентности, професионални и личностни качества; възможностите за професионална реализация на завършилите. За всяка от бакалавърските и магистърски програми от ПН 1.2. във ФП е разработена квалификационна характеристика, която съдържа всички тези задължителни компоненти и е интегрирана в учебния план за всяка специалност. Образователните програми съответстват на поставените образователна мисия, цели и задачи на професионалното направление. Те са изработени по общоуниверситетски модел, който съдържа следните компоненти: област на висше образование, образователно-квалификационна степен, срок и форма на обучение и професионално направление; ECTS кредити; анотация; разпределение на лекции, семинарни и практически упражнения, хоспитиране; седмичен хорариум; форма на оценяване на знанията и вид на изпита; технология на обучение и оценяване, литература, методическо ръководство с визирани преподавател/и по учебната дисциплина. Учебният план е разпределен по семестри, при спазването на нормативни изисквания: за един кредит – 30 часа; за всеки семестър се придобиват по 30 кредита; общият брой кредити за бакалавърска степен е 240 ч., а

пълната студентска заетост – 7200 часа; средният хорариум за ОКС „бакалавър“ е 2496 часа. *Съотношението между аудиторната заетост и самостоятелната работа на обучаваните е приблизително 0,36:0,74, което е в съответствие с чл. 9., ал. 2 от Наредба № 21.* Кредитите за ОКС „магистър“ след придобитата степен „бакалавър“ по същата специалност са не по-малко от 60 кредита. Кредитите за придобиване на ОКС „магистър“, след придобитата степен „бакалавър“ или „магистър“ по друга специалност, също не са по-малко от 60.

Количествените параметри на учебните планове за бакалавърските програми са съответно: общият хорариум е от 2520 до 2565 ч., общ брой кредити – 240 (по 30 на семестър). Съотношение З:И:Ф съответно е задължителни: избираеми - 87%:14%. Часовете от факултативните дисциплини са извън общия хорариум и относителният им дял е до 10 %. Натовареността по семестри е разпределена равномерно и позволява оптимално протичане на процеса на обучение и достатъчно време за извънаудиторна заетост и самоподготовка. Средните стойности от съотношението на бакалавърските програми лекции/сем. упражнения, практически упражнения е 44%:56%, а средните параметрите по отношение на практическото обучение са 60%:40%. Количествените параметри на учебните планове за магистърските програми за съотношението З:И:Ф съответно са: 74%:26%. Часовете от факултативните дисциплини са извън общия хорариум и относителният им дял е до 10 %. Съответно средните стойности за съотношението на лекции/сем. упражнения, практически упражнения за магистърските програми е 654%:36%, а средните параметрите по отношение на практическото обучение са 81%:19%. Средните стойности за професионалното направление 1.2 са както следва: съотношение задължителни:избираеми – 80,5%:19,5%; съотношение лекции:семинарни практически упражнения – 54,5%:45,5%, съотношение теоретично:практическото обучение – 70,5%:29,5%.

В следакредитационния период учебната документация за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в ПН 1.2. Педагогика е актуализирана. Обновени са учебните планове на всички специалности и са актуализирани квалификационните им характеристики. За ОКС „бакалавър“ са утвърдени от АС за периода 26 нови учебни плана, а за ОКС „магистър“ – 19 учебни плана на основание на: *потребностите на района; от активните взаимодействия на ЮЗУ с потребители на кадри и разработената Критериална система, като всеки от отговорниците на съответната бакалавърска или магистърска програма представя доклад-оценка на учебната документация и необходимостта от промени или създаване на нови.*

При изготвянето и обновяването на учебната документация на ПН 1.2. в ЮЗУ се отчита мнението на потребителите на кадри. Налице е съобразяване с направени анализи за потенциални работни места на база партньорството с потребители (детски градини, училища и др. институции). Сключени са договори за сътрудничество с 5 училища, както и с РУО – Благоевград, Кюстендил, Перник, Общинска администрация и съответни отдели по образование в гр. Благоевград, гр. Кюстендил, гр. Сандански, гр. Петрич, гр. Гоце Делчев, гр. Дупница, гр. Радомир, гр. Симитли, гр. Кочериново, 5 детски градини в гр. Благоевград, по 1 училище и по 1 детска градина в областите Благоевград и Кюстендил; партньорство със Сдружение на началните учители в област Благоевград. Реализира се сътрудничество между ФП и партньорите в рамките на планирани дейности по проекти, в общи инициативи – научни (конференции, кръгли маси) и образователни (обучителни семинари, квалификационни курсове, тренинги и др.).

Периодично се систематизира информацията от потребителите на кадри за връзката на учебните програми с актуалната практическа подготовка на студентите чрез попълване на анкетни карти, провеждане на работни срещи и

семинари. Мнението на потребителите на кадри от проведените анкетни проучвания, отразени в доклади, представени пред ФС по отношение на учебния процес в бакалавърските и магистърските програми, съдържателните и структурните характеристики на учебните планове, на включените учебни дисциплини, е положително. При завършване, студентите също попълват анкетни карти, свързани с мнението им за учебния план, учебните програми и връзката на учебните програми с практическата им подготовка. Степента на заинтересованост от страна на кандидат-студентите към ПН се проследява и чрез анализ на резултатите от кандидат-студентската кампания.

Постигнат е добро съответствие между теоретическата и практическата подготовка на студентите за ПН 1.2., с акцент върху практическите упражнения. За обучението на студентите от всички специалности във ФП, които са от ПН 1.2. в ОКС „бакалавър“ и в ОКС „магистър“ е заложен достатъчен брой часове за практическа подготовка, която се реализира в реална работна среда на образователна или социална институция. *Като резултат от препоръка от предходната акредитация значително е подобрен дялът на практическите упражнения. За бакалавърските програми съотношението лекции – практически упражнения средно е 44%/56 %. За магистърските програми -65%-35%.*

В бакалавърските програми практическото обучение варира от 12% до 47%. В бакалавърските специалности, даващи квалификация „учител“, часовете за текуща педагогическа практика (ТПП) и стажантска практика съответно са: за текуща педагогическа практика - 60 часа, за стажантска практика – 160 часа, т. е часовете са достатъчни и съответстват на Наредбата за придобиване на професионалната квалификация „учител“. *В магистърските програми, даващи квалификация „учител“, също са предвидени часове за ТПП и стажантска практика , съответно с 45 ч. за текуща педагогическа практика и 75 часа за стажантска практика.* В магистърските програми относителният дял на практическото обучение варира в широк диапазон – от 0 до 53%. **Обективните обобщени данни за ПН 1.2.** подкрепят оценката за оптималност на съотношението теоретично-практическо обучение – лекции – практически упражнения- 54,5%:45,5%; теоретично-практическо обучение - 70,5%:29,5%.

Констатира се, че хоспитирането в учебните планове не се съотнася с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, тъй като хоспитирането се провежда с неясен брой часове в рамките на практическите упражнения, както и че трябва да се коригира наименованието на преддипломната практика като стажантска практика. Практическото обучение се реализира въз основа на сключени договори между ЮЗУ и базови институции.

Предвидените в Учебния план часове по спорт са в съответствие със Закона за физическото възпитание и спорта или 240 ч., от които 60 по дисциплината Спорт и 180 ч. в масови спортни прояви по избор на студента от предлаганите масови спортни прояви от ФП.

Констатира се, че за специалност Педагогика и образователен мениджмънт са изведени две професионални квалификации – педагогически съветник и образователен мениджър, като за професионалната квалификация „образователен мениджър“ учебните дисциплини са недостатъчни за формиране на професионални компетентности и са с по-голяма съотносимост към професионално направление 1.1. Управление на образованието. Установи се, че за специалност Педагогика и образователен мениджмънт обучението е преимуществено ориентирано към педагогическо професионално направление 1.2. Педагогика.

Констатира се, че специалност „НУП“ за чуждестранни студенти е изцяло

ориентирана към интереса на гръцки студенти и се ползва предимно от тях. Специалността е създадена във връзка с изискванията на ДОАТАП /Гърция/ за признаване на придобито образование в чужбина. Обучението се провежда на български език, като гръцките студенти изучават една година български език и след това учат в НУП. Установи се, че са предоставени възможности и български студенти да се обучават в специалността, но не е проявен интерес от тяхна страна. В учебния план на специалност „НУП“ за чуждестранни студенти са включени задължителни учебни дисциплини като „Дидактика на новогръцки език и литература“ и „Новогръцки език“.

Процедурите и правилата за оценяване постиженията на студентите са регламентирани в Университетската система за проверка и оценка на знанията, уменията и компетентностите на студентите, утвърдена с решение на АС №18/18.05.2005 г. Тя обхваща оценяването на студентите по всички дейности на обучението: аудиторни занятия (лекции, семинарни, практически, лабораторни упражнения, хоспитиране и др.); самостоятелна работа (тестове, контролни, реферати, обзори, курсови проекти и др.); индивидуална работа с преподавател; участия в проекти; стажове; курсови работи и др. Приет е общ модел на образователна програма в ПН 1.2. и в нея се включват: област на висше образование, образователно-квалификационна степен, срок и форма на обучение и професионално направление; ECTS кредити; анотация; разпределение на лекции, семинарни и практически упражнения, хоспитиране; седмичен хорариум; форма на оценяване на знанията и вид на изпита; технология на обучение и оценяване, литература, методически ръководство с визирани преподавател/и по учебната дисциплина. Бланките за учебна програма обикновено съдържат идентично описание на възможните компоненти и съответния процент на тежест при получаване на крайната оценка. Студентите завършват обучението си с практико-приложни изпит и с държавен изпит – писмен изпит или защита на дипломна работа. Във в ФП на ЮЗУ са приети основни изисквания и критерии за разработване, защита и оценяване на дипломни работи от студенти за ОКС „бакалавър“ и „магистър“. Текущият контрол се реализира чрез провеждането на контролни работи и тестове. Оценяването с изпит включва теоретичен и приложен компонент, с възможности освен писмена форма на изпит да се допълни и устна форма на оценка. За оценяването с изпит се включва и отчитане на текущия контрол, самостоятелната работа и участието на студентите в научни форуми, научни проекти и публикации. Въведените модели за оценяване мотивират студентите за по-активно участие в учебния процес. Методите на преподаване и оценяване са обект на постоянно наблюдение, анализиране и оптимизиране. Проследява се и се обсъжда успеваемостта на студентите от семестриални и държавни изпити, обсъждат се конкретни учебни казуси на основата на конкретни справки на КС и на ФС. Периодично се провеждат анкетни проучвания за мнението на студентите за качеството и полезността на получените знания, съдържанието на учебния план, методите на преподаване по учебни курсове и от отделните преподаватели. Анкетирането се осъществява съгласно установени процедури и работни инструкции. Резултатите се публикуват на сайта на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и на сайта на Факултета по педагогика, обсъждат се на КС и при необходимост се предприемат коригиращи действия. Резултатите от оценяване на постиженията са достъпни в системата АдминУни.

Образователните програми в ПН1.2. Педагогика за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ са в съответствие със ЗВО и със стратегията на ЮЗУ „Неофит Рилски“. При изготвянето и промените в тях е анализирана достъпна информация на сайтовете на български висши училища. Налице е частична съвместимост на учебните планове за всички специалности в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, ПН 1.2 Педагогика, ЮЗУ със същите в университети в България - СУ „Св. Климент

Охридски“, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“. В следакредитационния период във ФП са проучени европейски и световни практики на университетско образование в областта на педагогиката. Специално внимание се обръща на образователните системи в Гърция, Сърбия, Македония, Турция поради факта, че граждани на тези страни проявяват интерес към обучение във ФП. На базата на анализирането на съвместимостта на програмите с учебни програми от други страни се търсят възможности за професионална мобилност на студентите, обучавани в специалностите от ПН 1.2. ФП има сключени договори с университети по програмите ЕРАЗЪМ и ЕРАЗЪМ+. **Реализирани са 7 преподавателски мобилности. Студентската изходяща мобилност включва пет студенти, а студентската входяща мобилност по програмите ЕРАЗЪМ и ЕРАЗЪМ+ е изключително ниска – само един студент.**

Учебните дисциплини са осигурени с учебни програми. Те се актуализират в резултат от обновяването на националното законодателство и на вътрешната нормативна уредба. Прилага се ясно изработена стратегия при разработването на учебните програми по всяка отделна учебна дисциплина. Съблюдават се *ясни стандарти*: 1) определяне на съответния *брой кредити* (присъждат се за аудиторна и извънаудиторна заетост (чл. 44а., ал.4. и ал.5. от ЗВО); 2) *целите* и очакваните резултати; 3) *методите* на обучение; 4) *организация на обучението* (лекции, семинарни и практически упражнения, практики и др., свързани с аудиторната заетост и самостоятелна работа в извънаудиторната заетост, при отчитане на съответната специфика на дисциплината); 5) *съдържание на учебната програма* - формулировка на темите, брой часове за всяка тема и литература по всяка тема; 6) *задачите за самостоятелна работа* в извънаудиторната заетост; 7) *условия* за допускане до изпит; 8) *организация на оценяването* – форма на проверка на знанията и уменията – текущ контрол, текуща оценка, изпит; 9) *литература* по дисциплината - основна и допълнителна. През 2016 г. са оценени по критериите на нова създадена за целта оценъчна карта около 400 броя учебни програми за отделните бакалавърски и магистърски програми.

При създаването, реализирането и обновяването на образователния процес ФП целенасочено се търси *мнението на студентите, както и мнението на работодателите, наред с мнението на експерти*. Анкетират се работодатели - учебни заведения, НПО, фирми и други организации. Те участват и в анализи на резултатите от обучението, при изготвяне на документация, при промени в насоките на обучението на терен и т.н. Учебните програми се съгласуват с реални и потенциални потребители на кадри, което дава възможност за своевременно актуализиране на учебни планове. *Работодателите изразяват положително становище по отношение на изучаваните дисциплини в професионално направление 1.2. Педагогика в ЮЗУ и са ангажирани в разработването на учебните програми. при подготовка на нова и/или при промени в учебната документация, по конкретно: при провеждане на мониторинг на учебната документация от Системата за осигуряване и оценяване на качеството на образованието (в заповедта за комисиите се включват потребители на кадри); провеждане на стажове и практики на студентите; при оценка на постиженията на студенти от държавната практика; при провеждане на държавните теоретични изпити и/или защита на дипломни работи. За работодателите се използват препоръки на вътрешната система по качеството, където има разработени три вида въпросници: за определяне изискванията на фирми и организации, за кореспонденция с фирми и организации, за проучване мнението на дипломирани специалисти и техните работодатели. По специален въпросник се събират и анализират мненията на работодателите и в Центъра за кариерно*

развитие. За проучване мнението на потребителите на кадри се използват различни форми като: кръгли маси, дискусии, конференции, проектни дейности и др.

Във ФП се прилагат последователно стандартите на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за разработване на учебна документация за различните ОКС. *Спрямо учебната документация се прилага регламентираната система от процедури за утвърждаване и актуализиране: ПР 1-09. „Управление на процесите за одобряване, наблюдение и обновяване на учебни планове и програми“ и РИ 1-09-01: „Инструкция за разработване на нови, обновяване, одобряване и наблюдение на учебни планове и програми“.* В следакредитационния период 2013 – 2017 г. с цел повишаване на качеството на образователния процес са предприети поетапни действия за усъвършенстване на цялостната учебна документация: 1. Първият - дейности през 2013 -2014 г. в рамките на проект по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. 2. Вторият етап - с промени, направени във връзка със заповед на Ректора на ЮЗУ през 2016 г. 3. Третият етап е свързан с промени в учебната документация във връзка със Закона за предучилищното и училищното образование и произтичащите от него наредби през учебната 2016 - 2017 г., в резултат на което са приети актуализирани учебни планове и квалификационни характеристики, които влизат в сила през академичната 2017 - 2018 година. Организацията на учебния процес се урежда със Заповед на Ректора на Университета, регламентираща ежегодния график. Седмичната организация се определя с разписите на занятията, изготвени съгласно изискванията на Работна Инструкция 1-00-03, Инструкция за разработване на учебния разпис и участие на студентите в този процес. В съответствие с това разписите се изготвят в катедрата, съгласуват се със студентските групови отговорници, подписват се от тях, ръководителя на катедрата и декана. Заповедите на ректора и седмичните разписи се обявяват в информационни табла, на WEB страницата на университета и на сайта на ФП.

Обучението на студенти в ПН 1.2. Педагогика, ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в редовна и задочна форма на обучение е организирано при спазване на изискванията на ЗВО (чл. 39, ал. 2, чл. 40, чл. 41, чл. 42, ал. 1, т. 1, ал. 2, ал. 9), Правилника за устройството и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Правилника за образователните дейности, претърпял с решения на АС на Университета 14 изменения и допълнения в периода 2012 – 2017 г, последните от които са от м. септември 2016 г. *Учебният план осигурява условия за качествена професионално-педагогическа подготовка на студентите, за овладяване на професионални компетентности и за професионална реализация реализацията на завършилите. Учебните програми по всяка от изучаваните задължителни и избираеми учебни дисциплини отговарят на изискванията на Правилника за образователните дейности и стандартите на ЮЗУ „Неофит Рилски“, утвърдени с Наръчника по качеството и Процедурите за разработване на учебната документация: ПР 2-01: „Изготвяне на структура на учебната документация“; РИ 1-07-03: „Изисквания за проектиране, подготовка и реализация на учебен курс“; РИ 1-09-01: „Инструкция за разработване на нови, обновяване, одобряване и наблюдение на учебни планове и програми“.*

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

В професионално направление 1.2. във ФП нормативно са осигурени условия за провеждане на качествен и ефективен процес на обучение на студентите от ПН 1.2. Педагогика по специалности в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“. Обучението на студентите във всички специалности за ОКС

„бакалавър“ и ОКС „магистър“ се провежда с оглед на съвременните изисквания за придобиване на образователно-квалификационните степени предвид образователната мисия, цели и задачи на професионалното направление. Учебната документация в ПН 1.2. Педагогика по специалности отговаря на Европейската и Националната квалификационни рамки и Националния класификатор на длъжностите и професиите (НКДП). Учебната документация е изградена на сравнителен принцип при отчитане на добри национални и международни постижения. Осигуряването на образователната дейност в ПН се ръководи от утвърдените образователна мисия, цели и задачи, формулирани в Стратегия за развитие на Югозападния университет „Неофит Рилски“ и на Факултета по педагогика. Съществува връзка между целеполагане и очаквани резултати. При обновяването на учебната документация за ФП е видно, че саопределени са компетенциите и възможностите за кариерно развитие, съобразени с Наредба №12/2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти -всяка от учебните програми посочва отделна част от тези компетенции чрез конкретни очаквани резултати от обучението по заложените дисциплини и по този начин се гарантира постигане на очакванията в квалификационната характеристика на програмата. **Установи се, че в квалификационната характеристика на магистърска програма ПНУП- 2 семестъра е необходимо да се конкретизират допустимите специалности от ОКС „бакалавър“ -ПН 1.2, които дават професионална квалификация „учител“.**

Констатира се, че няма баланс между учебните дисциплини по Педагогика и Образователен мениджмънт за специалност, „Педагогика и образователен мениджмънт“/ПОМ/. Учебното съдържание включва учебни дисциплини от Професионално направление 1.2. Педагогика и от професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието. Има се предвид съотношението между задължителните дисциплини от областта на педагогиката и образователния мениджмънт в учебния план на ПОМ: **Педагогически дисциплини (14); Дисциплини, свързани с образователния мениджмънт (5); Частнодидактически дисциплини (2); Психологически дисциплини (2).** както и че така структурирано учебното съдържание насочва към преформулиране на наименованието на специалността като „Педагогика с образователен мениджмънт“.; несъответствието в съотношението между посочените възможности за заемане на длъжност при дублетна професионална квалификация в областта на педагогиката и образователния мениджмънт и заложените в учебния план задължителни, избираеми дисциплини и практикуми от специалности 1.2. Педагогика и 1.1. Теория и управление на образованието, както и непропорционалното структуриране на избираемите дисциплини и практикуми, при отчитане на двете професионални квалификации, заложен в квалификационната характеристика- педагогика и образователен мениджър. **С оглед на тези констатации и така структурираното учебно съдържание, и предвид акредитираното професионално направление 1.2. Педагогика, наименованието на образователната програма се насочва към преформулиране като „Педагогика с образователен мениджмънт“.**

Изградена е организация за включване на студентите в практически занимания, стимулиращи творческата им активност. Осигурени са базови организации за провеждане на практическо обучение на студентите от ОКС „бакалавър“ и „магистър“. Осъществено взаимодействие както с традиционните институции, с правителствени и неправителствени организации, търсят се възможности за научни изследвания, творчески разработки, работа по проекти, надграждане и иновации. В учебните планове за организиране на практическото обучение в специалностите за ОКС „бакалавър“ са включени следните форми –

хоспитиране в рамките на практическите упражнения, практикуми и стажантска практика. Практическият компонент на обучението по всяка задължителна и избираема учебна дисциплина е изпълнението на самостоятелна работа от всеки студент: портфолио, курсови задачи (курсони работи), свързани с работа с нормативните документи, изготвяне на проект, казус, симулация, анализи. Студентите и преподавателите участват активно в проект BG05M20P001-2.002-0001 на МОН „Студентски практики ” по ОП НОИР. Въпросите на практическото обучение се проучват от системата по качество. Регистрира се добра степен на удовлетвореност на студентите от връзката между теоретично обучение и възможността за практически наблюдения и дейности чрез анкетни проучвания. Стажантската педагогическа практика се оценява от държавни изпитни комисии, назначени със заповеди на ректора и с участие на работодатели.

Във ФП съществува практика за поддържане на обратна връзка относно заинтересоваността на обучаваните от образователните програми поот ПН 1.2. Педагогика. Тя е добре регламентирана и устойчива. Становища за съдържателната част на обучението се получават при проучване на студентското мнение *пряко*: чрез анкетни проучвания сред студентите и сред потребители на кадри и експерти в областта на професионалното направление; косвена информация се придобива в хода на оценяване на учебната документация и при атестиране на преподавател; нивото на заетост на завършилите и нивото на удовлетвореност на работодателите от професионалната компетентност и адаптивност на специалистите. Анализът на тези резултати показва, че удовлетвореността на студенти и работодатели от проведеното обучение по време на следването е устойчива и се движи в границите от „добра“ до „много добра“. Тя се дължи на оптималния баланс между теоретична и практическа подготовка, а също така може да се допълни, че студентите от ПН, които завършват, веднага след дипломирането (58,00%) започват да работят по специалността.

В ЮЗУ и във ФП е разработена система, която има за цел да определи процедурите и правилата за оценяване постиженията на студентите по всички дейности от обучението, който е съобразен със ЗВО – чл.44. и Наредба №21, на следните равнища: (1) “Университет”, (2) “Специалност” и (3) “Учебен курс”. Правилата и процедурите за оценяване постиженията на студентите са общовалидни и задължителни за целия академичен състав на Университета. Създадена е организация за запознаване на студентите с формите и методите на оценяване – текущ контрол, регламентиранот критерии за качествено изпълнение на самостоятелна работа от студентите. Текущият контрол включва съвременни форми и методи като: тестове; теми за реферирание; портфолия, решаване на проблеми; курсови проекти; участия в студентски научни конференции; студентски публикации и др., и заключителен контрол – изпит; присъждането на кредитите и оценяване постиженията на студентите по критерии, описани във всяка учебна програма. Етапните оценки от текущия контрол служат за формиране на крайната оценка от текущия контрол, проведен през семестъра. Титулярите на учебните дисциплини определят задачите, които трябва да се изпълнят от студентите, недопуснати до изпит при текущия контрол. Оценката по всяка учебна дисциплина се формира на базата на: оценката, получена от текущия контрол, проведен през семестъра; оценката, получена на семестриалния изпит. Относителният дял (“тежестта”) на двата компонента се определя в учебната програма на всяка учебна дисциплина, при отчитане спецификата на обучението и се утвърждава от КС.

В ПН 1.2. Педагогика функционира законосъобразна и конкретизирана във вътрешни нормативни документи система за оценяване на постиженията на студентите, която подлежи на вътрешен контрол и е публично оповестена. На университетско ниво е разработена и се прилага на процедура, регламентираща правилата и реда за провеждане на държавните изпити на студентите. Студентите

от ПН са информирани относно процедурите за провеждането на изпитите. Използват се различни форми за обратна връзка като срещи със студенти за проучване на мнението им относно изучаваните дисциплини, методите на преподаване, критериите за оценяване на знанията, студентските практики и други въпроси, касаещи администрирането на програмите. Организацията и провеждането на изпитните процедури (семестриални изпити, държавни изпити, защити на дипломни работи и др.) са регламентирани в разработени , които се отразяват чрез оповестените в учебните планове и програми принципи, форми и методи на контрол, критерии и показатели, посочени са специфичните изисквания при оценяването; форми и методи за завършване на обучението. Съществува процедура за анализ на успеваемостта на студентите от семестриални и държавни изпити. Състоянието на процесите за оценяване на постиженията на студентите се ръководи и документира на няколко нива: катедра; факултет, при вътрешните одити и в докладите за изпълнение на препоръките от Системата за осигуряване и оценяване на качеството на образование. В процедурите по провеждане на държавните изпити, са включвани представители на външни институции - други висши училища и представители на практиката.

Разработени са процедури за проучване мнението на студенти и работодатели относно качеството на процеса на обучение и те се реализират периодично. За проследяване на ефективността на системата по качество на образователния процес е изградена вътрешна нормативна система, провежда се текущ мониторинг, в който се включват студенти и представители на практиката. Периодично се провеждат срещи със студентите и потребителите за обсъждане на проблеми, свързани с управлението на учебния процес и на качеството на образованието. Студентите могат да изразяват своето мнение и чрез груповите отговорници и своите представители в Студентския съвет и във Факултетния съвет. С оглед отчитане на спецификата на обучението в педагогическите специалности на факултета е разработен „Концептуален модел за реализиране на практическото обучение на студентите и превръщането му в конкурентно предимство за последваща професионална реализация“ в рамките на научноизследователски проект на тема: „Практическото обучение – изследователско начало и конкурентно предимство за студентите от Факултета по педагогика“ (№ SRP-B13/15). При плановия годишен мониторинг от страна на Системата за осигуряване и оценяване на качеството на образованието, в чиито комисии участват представители на студенти и на потребители на кадри, се отчитат направените анализи и предприетите решения от страна на ФС и изпълненията на препоръките от картата за коригиращи действия.

В ЮЗУ „Н. Рилски“ са разработени „Вътрешни правила за разглеждане на сигнали и жалби от кандидат-студенти, студенти и докторанти“, които регламентират условията и реда относно обжалването от страна на студентите на изпитни оценки и уреждането на въпроси, свързани с подаване на заявления за повишаване на оценката на студенти след изпит. *В периода 2013-2019 година са подадени и разгледани по установения ред три сигнала и жалби от студенти в ПН 1.2. Педагогика. Те са свързани с: процеса на обучение (2 бр.), административно обслужване (1 бр.). Всички жалби и сигнали, независимо от тяхната основателност, са придвижени по съответния регламентиран ред, като в указания срок са уведомени вносителите и ръководните органи за движението по процедурата и резултатите от предприетите действия.*

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и

доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“.

„Жизненият цикъл на студентите“ в професионалното направление 1.2. в ПФ на ЮЗУ е ясно очертан и структуриран. В ЮЗУ има създадена организация за привличане, прием и адаптиране на българските и чуждестранните студенти чрез: проучване на потребностите на пазара на образователни услуги; проучване и оценка на потенциалните кандидати; поддържане на гъвкава информационна система за прием на кандидат-студенти и рекламна кампания в националните медии и интернет (YouTube) от Дирекция „Образователни дейности“, отдел „Чуждестранни студенти“, Център за кариерно развитие и от основните структурни звена. Приемът на студенти в бакалаврски програми е на конкурсен принцип – чрез писмени приемни изпити и оценки от държавните зрелостни изпити. Описанието на изпитните процедури за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ е оповестено в пълнота в кандидат-студентския справочник и на сайта на ЮЗУ. За привличането на чуждестранни студенти, в сайта на ЮЗУ е представена информация на български, английски, гръцки и турски език. През акредитирания период в ПН 1.2. Педагогика се осъществява обучение в 7 специалности от ОКС „Бакалавър“: и 10 специалности за ОКС „магистър“. Адаптирането на студентите е регламентирано от вътрешноуниверситетски нормативни документи. Новоприетите студенти се информират както от сайта на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за процесите на обучение и администриране на специалностите, така и от курсовите ръководители. Елемент от тюторството е работата на преподаватели с изявени студенти, които участват в студентски научни сесии. Съществува система за академично наставничество и на студенти от социално-уязвими групи. Дейностите по привличане, прием и адаптиране на студентите са обект на системен мониторинг и контрол, осъществявани от СООКО, на ниво факултет и катедра.

В ПФ на ЮЗУ действа нормативна уредба и практики за признаване на академични компетенции и квалификации, които са в синхрон с Лисабонската конвенция, които са публично оповестени в сайта на университета. „Системата за трансфер на кредити“ се прилага стриктно при признаване на кредити, периоди на обучение и квалификации на студенти, които са записани за обучение след прехвърляне от друго висше училище, факултет или специалност, като окончателното решение е от Факултетската комисия. В член 39. от ПОД са уредени въпросите с признаване на оценките и кредитите от участие на студентите в програма Еразъм+, както и признаването на висше образование, придобито в чужбина. Има приета „Процедура заразглеждане на документи по признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища и завършени периоди“ с цел достъп до по-нататъшно обучение в системата на висшето образование в ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Правилата за академично признаване на периоди на обучение и практика в чужбина, свързани с мобилността на студентите в рамките на договорни взаимоотношения с чуждестранни висши училища и по европейски програми, са уредени във вътрешноуниверситетска нормативна база на ЮЗУ за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища; Европейското дипломно приложение; Процедура по изготвяне на европейско дипломно приложение съгласно член 7, алинея 1 и алинея 2 от ЗВО. Спазват се вътрешни правила за организацията, администрирането и управлението на дейностите по КД 1: „Образователна мобилност за граждани“ на програма „Еразъм +“ в ЮЗУ. Общо сключените договори на ФП по програма Еразъм+ са 10 - с университети в 8 държави, от които за студенти в ОКС „бакалавър“ са релевантни 10 договора, а за ОКС „магистър“ – 8 от сключените 10 договора. Също така са сключени 6 договора за реализиране на практика с неделни училища в чужбина. Подписани са 2 договора за мобилност по двустранни споразумения с университети в Русия. На сайта на ФП се публикува

информация за кандидатстването и осъществяването на мобилностите. Организиран се и информационни срещи. **За акредитационния период са реализирани 5 изходящи студентски мобилности и 1 входяща мобилност по КД 1 на програма „Еразъм +“.** От изходящите мобилности 3 са с цел обучение: 2 мобилности на студенти от специалност ПНУП в Университет VIVES, гр. Кортрейк, Белгия и 1 мобилност на студент от специалност НУПЧЕ в Университет „Гоце Делчев“ – гр. Щип, Македония. Осъществените мобилности с цел практика са 2 - от студент в образователна институция, гр. Истанбул, Република Турция и от студент в специалност ПУНУП в Българско неделно училище в гр. Линц – Австрия. Подготвя се мобилност на 4 студенти с цел практика. **През периода на самооценка във Факултета по педагогика е проведено обучение само на 1 студент от Университет VIVES, гр. Кортрейк, Белгия.**

Студентите от направление 1.2. Педагогика в ЮЗУ имат право и са стимулирани да се включват в изследователска дейност по проекти, да участват в научни конференции и семинари, както и да публикуват в изданията на Педагогическия факултет. Създадени са условия за научноизследователска активност чрез: ежегодно организираните студентска и докторантска научни сесии „Лаборатория за наука“ и семинарите: „Югозападна школа по ПНУП“, „Педагогика“ и „Образователен мениджмънт“. Студентите имат възможност да оповестят резултати от научноизследователската си дейност: Алманах на Факултета по педагогика; Годишник на Факултета по педагогика; в периодичните издания от научната сесия „Лаборатория за наука“. **За акредитационния период публикационната дейност на студенти от специалности в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ е представена от 219 заглавия, сред които са съвместни публикации на студенти и преподаватели.** Студентите имат право да получават финансиране от бюджета на Студентския съвет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за участие в международни и национални научни конференции. **Една от студентските публикации през 2018 година е в международно издание.**

Налице са действащи правила за стимулиране на студентите за участие в изследователски дейности и научноизследователски проекти. Съгласно „Правилник за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност“ и в съответствие с „Правилник за дейността и устройството на Комисията по етика на научните изследвания“ към ЮЗУ, студентите могат да участват в колективи по научноизследователски проекти, финансирани от бюджета за научна дейност. **В 13 вътрешноуниверситетски проекта на факултета участват 29 студенти. В 12 от проектите, които са по проблематика на направлението, участват 27 студенти от ОКС „бакалавър“ и 2-ма студенти от ОКС „магистър“ в направление 1.2. Педагогика.**

В ЮЗУ „Неофит Рилски, респективно в ПФ, има регламентирани правила за спазване на държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища- диплома, приложение към дипломата, Европейско дипломно приложение, академична справка, уверение, свидетелство, главна книга. Всички студенти са включени в Регистъра на действащите и прекъснали студенти на МОН. Всички дипломи получават съответни стикери и се сканират в системата. Издаването на Европейското дипломно приложение става при заявено искане от дипломирани студенти (ЗВО чл. 7, ал. 2), обучаващи се по учебни планове след въвеждане на Системата за натрупване и трансфер на кредити. Свидетелствата за продължаваща квалификация се издават от Центъра за продължаващо обучение и съответно от факултетите за завършване на допълнителни специализации. Дипломите се връчват на официални промоции.

В ЮЗУ е създадена система за проследяване реализацията на завършилите студенти. Данните се събират на две нива: на ниво университет и на ниво основни структурни звена – факултети и катедри. Кариерният център на

университета има важна роля за подготовката на реализацията на студентите чрез подкрепа на взаимодействието между неговите основни звена, работодателите и завършилите студенти. На сайта на университета се поддържа бланка „Анкета за кариера и образование“ и „Анкетна карта за реализация на кадри“, като инструменти за проследяване на посочените процеси. С цел събиране на по-подробна информация в тази насока е създаден Алумни клуб на ЮЗУ. На ниво катедра информацията за реализацията на студентите е основна отговорност на отговорника по качеството и на курсовите ръководители, които подготвят и поддържат база от данни на основата на общи имейл адреси на курсовете, фейсбук-групи и други форми на контакт в социалните мрежи и извън тях.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

Съществуват публично оповестени политики съобразени с КТ, ЗВО и ЗРАСРБ в ЮЗУ „Неофит Рилски“, включително и във Факултета по педагогика, за приемане на работа на квалифицирани преподаватели, осигуряващи обучението в ПН1.2. Педагогика. Към тях се отнасят Вътрешни правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“, процедура за разглеждане на документи по признаване на НС „доктор на науките“ в съответствие на чл.5 ал. 3 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и процедура за разглеждане на документи по признаване на ОНС „доктор“ в съответствие на чл.5 ал.3 от Закона за развитие на академичния състав в Република България. Академичният състав и квалификацията му в акредитирания период се променят поради възрастови промени и изваждането на една катедра „Технологично обучение и професионално образование“ от Факултета по Педагогика и преминаването ѝ към новосъздадени Технически факултет.

Обучението на студентите в ПН 1.2. Педагогика в ПФ на ЮЗУ се реализира от достатъчно на брой квалифицирани преподаватели /професори, доценти, гл. ас. д-р, ас. д-р; ас.; преподаватели/. Общият брой на преподавателите, които осигуряват обучението на студентите в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ е 68. От тях 58 са на основен трудов договор (ОТД) във висшето училище, а 5 са със статут на преподаватели, а от тях 2 са на допълнителен трудов договор (ДТД); 5 са хоноруваните преподаватели – 2 професори и 3 доценти. Към март 2019 г. обучаващият състав в професионалното направление е както следва: професори-9; доценти-28; гл. ас. д-р – 13; ас. – 13, от които 10 доктори; преподаватели – 5.

Всички профилиращи дисциплини се водят от преподаватели на първи ОТД – 100%, със съответстваща на дисциплините професионална квалификация. Констатира се, че възлагането на лекции на доктори-нехабилитирани се осъществява съгласно ПУД с решение на ФС на ФП. Установи се, че се изискват периодични отчети за публикационна активност и изследователска работа на преподавателите като доказателство за квалификация за водене на учебни дисциплини. В ЮЗУ, включително във ФП, функционира система за атестиране и стимулиране на кариерното развитие на преподавателите. Функционира Правилник за атестиране на академичния състав, публично оповестен на сайта на университета. За периода 2015 – 2018 г., от комисия по атестиране в ПФ са атестирани и реализирали кариерно развитие 4 професори, 3-ма доценти и 5 главни асистенти. Процедурите са публично оповестени на сайта на ЮЗУ.

Установи се, че ФП има договори и споразумения за международно сътрудничество - 6 договора за сътрудничество с Института по мениджмънт на

знанието (Institute of KnowledgeManagement) – гр. Скопие, Република Македония, с Мозирския държавен педагогически институт (гр. Мозир, Република Беларусия) и Псковския държавен университет, Руска федерация, Череповецки университет, Елецки държавен университет и Университет „Гоце Делчев“. Констатира се, че във ФП, по програма Еразъм+ са осъществили **изходяща мобилност 7 преподаватели и 5 студенти – 5 по програма Еразъм+.** **Входящата мобилност по Еразъм за акредитационния период е ниска- само един студент от Белгия.** В предходния акредитационен период не се реализират студентски мобилности, а преподавателските са нараснали с 6. Има входяща преподавателска мобилност от Университета на Централна Флорида, САЩ; Института за стратегии в развитието на образованието при РАО в гр. Москва; Института по педагогика и психология на Череповецкия държавен университет в гр. Череповецк; Псковския държавен университет в гр. Псков; от Университета в гр. Елбасан. Подписани са 7 споразумения с чуждестранни университети и са проведени 7 международни конференции. ФП е съорганизатор една конференция с Института по мениджмънт на знанието, Гърция.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

В ФП на ЮЗУ са предоставени възможности за научни изследвания и включването им в учебния процес. Стимулира се участието в разработване на научни проекти на университетско, национално и международно равнище и съобразно Стратегията за развитие на ЮЗУ „Неофит Рилски“ 2012 – 2020 в частта за високостойностни научни изследвания, важни за икономиката и обществото, и съобразно международни стандарти и изисквания, свързани с науката; съобразно Правилника за дейността и устройството на Комисията по етика на научните изследвания към ЮЗУ „Неофит Рилски“. Научноизследователската дейност (НИД) на преподаватели се ръководи и оценява от Централна университетска комисия по научноизследователската дейност, и съобразно „Правилник за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност“. НИД в ПН 1.2. Педагогика при ФП се ръководи от основните положения на стратегията. Чрез участието си в проекти, собствена научноизследователска дейност и публикации, преподавателите от ФП реализират научноизследователска дейност, в резултат на което се актуализират и усъвършенстват учебните планове по различните специалности на ПН1.2. Педагогика.

Студентите се включват активно в научноизследователска дейност чрез научно ръководство и осигуряване на публикуване на научни резултати, включване и участие с доклади в научните семинари на факултета, участието им в конференции, включване в разработване на научни проекти съвместно с преподаватели; участие със свои курсови, дипломни или други разработки в различни университетски, национални и международни конкурси, както и да публикуват свои изследвания. Ежегодно се провежда студентска научна сесия „Лаборатория за наука“ и подбрани материали се публикуват в сборник „Лаборатория за наука“. Проведена е еднократно Студентска научна конференция „Ромска история и култура“ през 2017 г. „За акредитационния период се констатира висока публикационната дейност на студенти от специалности в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в ПН 1.2. Тя е представена от 219 заглавия, Както бе описано в 4.1. в 13 вътрешноуниверситетски проекти на факултета участват 29 студенти.

Академичният състав на ФП, осигуряващ обучението на студентите в ПН 1.2. поддържа добра активност в проектната, експертната и консултантска

дейност чрез публикуване в ResearchGate; участия в експертни групи към НАОА; в научни журита при защита на докторски дисертации и др. *Относителният дял на преподавателите от ПН 1.2. Педагогика , участвали в национални и международни проекти през последните 5 г. е 80,56 %. Над 80,56 %. (55 преподаватели) от във ФП в периода 2013-2018 г. са участвали в 14 национални и международни проекта (6 национални проекта, финансирани от МОН, 2 проекта по НИС-НИД, 8 международни проекта, 3 междуфакултетски).*

Публикационната дейност на академичния състав на ФП в ПН „Педагогика“ е с ясно изразена практико-приложна насоченост. Данните за публикационната активност на преподавателите от ФП са следните: общ брой публикации – 1336, общ брой публикации в реферирани, индексирани и с импакт фактор/ранг издания – 260; относителният дял на публикациите в реферирани, индексирани и с импакт ранг/фактор издания спрямо общия брой публикации – 19,46 %. Брой на публикациите на 1 преподавател на първи ТД спрямо общия брой през последните 5 г. - 40,11. Относителен дял на публикациите в реферирани научни списания и сборници спрямо общия брой на публикациите в професионалното направление/специалността през последните 5 г. – 0,16 или 16%. Относителен дял на публикациите с импакт фактор и/или импакт ранг спрямо общия брой на публикациите в професионалното направление/специалността през последните 5 г. - 0,16 или 16%. Брой цитирания в реферирани научни списания и сборници на 1 преподавател на първи ТД през последните 5 г. – 12,53 %. Относителен дял на цитиранията в реферирани научни списания и сборници спрямо общият брой цитирания – 0,17 или 17%.

Във ФП се организират периодични публични събития, на които се популяризират резултатите от изследователската дейност на академичния състав в ПН 1.2. като: ежегодни научни семинари на, които се провеждат всяка учебна година по график, в които се включват и докторанти; научни конференции (национални и международни); кръгли маси; обсъждания на професионални проблеми по време на събития, организирани от различни институции; участия в квалификационни курсове на преподаватели от училищата и детските градини; мобилност на студенти и преподаватели; публикации в периодичния печат; публикации в учебници и др. Публикационната активност е елемент от критериите за научно израстване на преподавателите и се отчита при тяхното атестиране.

Научноизследователската и публикационната дейност на преподавателите от ПН 1.2. в ПФ е придружавана от участието им в регионални, национални и международни научни форуми за популяризиране на резултатите от НИД. Броят на участията в научни форуми на преподавателите в специалности от професионално направление 1.2. Педагогика е 167. Средният брой участия в научни форуми на 1 преподавател на първи ОТД в бакалавърските програми е 2,45. Средният брой участия в научни форуми на 1 преподавател на първи ОТД в магистърските програми е 3,34.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова“

Професионалното направление има достатъчна материално-техническа и информационна база за осъществяване на ефективен процес на обучение. Установи се, че материално-техническата и информационната база осигуряват необходимата аудиторна и лабораторна площ за учебна заетост и научноизследователска дейност на всички студенти от ПН 1.2. в ПФ на

ЮЗУ. Осигурена е аудиторна и лабораторна площ за учебна заетост на всички обучавани студенти, съгласно изискванията на РИОКОЗ. Материално-техническата база е съобразена със спецификата и изискванията на заложените за изучаваните в учебния план на направлението и произтичащите от него специалности и дисциплини. В нея се включват лекционни и семинарни зали с обща площ от 1616 кв; специализирани кабинети; лаборатории; компютърни зали; езикови кабинети; спортна база. Учебното пространство в тях напълно отговаря на хигиените и здравни изисквания. *На всеки студент от Професионално направление „Педагогика“ се падат средно по 2.02 кв. м. работна площ.* Залите са оборудвани с мултимедия и бяла дъска, необходими за провеждане на обучението. *На един преподавател се полага средно 12.74 кв.м. работна изследователска и лабораторна площ.* Голяма част от дейностите, включени в извънаудиторните занимания като кръгли маси, семинари, научни сесии, тренинги и др. се провеждат в Университетски център „Бачиново“. Той разполага с голяма конферентна зала със 150 места, с 8 оборудвани зали за конференции, симпозиуми, дискусии, семинари и научни форуми с общ капацитет 270 места, с безжичен интернет и зала за спорт. Факултетът по Педагогика може да ползва и университетската база от 448 аудиторни, семинарни и лабораторни зали и специализирани кабинети, 504 работни места в компютърните зали и 551 в кабинетите. 7714 работни места в аудиторни и лабораторни зали могат да се ползват от ФП. Студентите от ПН 1.2. ползват и спортната база на ЮЗУ- нова многофункционална спортна зала с обща площ 2800 м²; 4 помещения с обща площ 476 м и спорни съоръжения под наем – два плувни басейна и хандбална зала (в спорния интернат), както и морски и планински бази в Китен и Паничище.

Констатира се, че при обучението на студентите от ПН 1.2 се ползват компютърни зали със специализирано оборудване. Осигурен е достъп на преподаватели и студенти до безжичен интернет на територията на учебните корпуси, ректората, общежитията, спортната зала, открития спортен комплекс, УЦ „Бачиново“ е относително устойчив с над 40 активни точки за достъп. *Разработени са и необходимите нормативни документи за материално техническата и информационна база:* Общи правила за използване на университетската информационна и комуникационна инфраструктура; Правила за техническо осигуряване на дистанционна форма на обучение; Общи правила за компютърна сигурност и допустимо използване на компютърните системи и Университетската компютърна мрежа; Общи правила за управление и организация на DNS и IP адресното пространство; Общи правила за управление на потребителските сметки (акаунтинг). Почти всички информационни системи в университета са с уеб интерфейс. Чрез тези системи се предоставя достъп до публична информация в сайтовете на университета. Предоставя се също: електронна поща за преподаватели и служители; информационно обслужване на студенти; информационно обслужване на кандидат-студенти; информационно обслужване на преподаватели, служители и докторанти; достъп до електронно учебно съдържание. Поддържат се и вътрешни системи: информационна система за обслужване на учебните отдели; информационна система за обслужване работата на университетската и факултетските канцеларии. *На разположение на студентите от Професионално направление „Педагогика“ са 9 компютърни зали с обща площ 361 кв. м. и 153 работни места, от които е обособен и център за дистанционно обучение на студентите. На 100 студента се падат по 45 кв. м. работна площ и 19 броя компютри.* Закупен е и софтуерен продукт (електронни учебници по математика за началния етап и Jumpido – електронни образователни игри) по проект за подобряване на качеството на обучението на студенти и докторанти от Факултета по педагогика чрез електронни обучителни средства.

Студентите от Професионално направление „Педагогика“ имат възможност да ползват и книжните фондове на: централната университетска библиотека, която за периода 2013-2017 г. има нови 997 заглавия, които са обновили фонда с общо 2991 библиотечни единици, обезпечаващи образователния процес с научна литература в професионалното направление. Българските и чуждите периодични списания са с общ фонд от 176 422 библиотечни единици, от които над 10 000 са тематично свързани с профила на направлението. Голяма част от списъка на задължителната и допълнителната литература се покрива от книжните фондове на библиотеките, до които имат достъп студентите. Библиотеката предоставя на студентите 44 работни места с компютър. Библиотечният фонд е съставен от книги, периодични издания, ноти, графични издания и електронни носители на информация. Има абонамент за достъп до база данни “EBSCO” host, Science Direct, SCOPUS, Benliam Science, ProQuest Central. ProQuest; електронната читалня, електронен каталог, достъпен в читалните и „Заемната“. Публикуван е в on-line пространството на сайта на библиотеката и дава възможност за електронни справки и непрекъснат свободен достъп до научни и образователни списания; Разработен е бюлетин „Нови книги“ с информация за закупената през изминалото тримесечие литература. Структуриран е по области на знанието, разпространява се по електронен път и се използва от студентите; ползват се ресурсите на регионалната библиотека, на читалищните библиотеки и ресурсите на библиотеката на Американския университет. Библиотечният фонд на професионалното има система за актуализиране и периодичното му подновяване направление осигурява достатъчно научни ресурси и библиотечни единици за реализиране на високо качество на обучението.

В Педагогически факултет има техническа и организационна среда за дистанционно обучение. В ЮЗУ функционира Център за дистанционно обучение от 2013 г. Центърът има сайт, който осигурява публична информация за дейността му. В ПН 1.2. са осигурени дидактически ресурси, обезпечаващи профилиращите дисциплини с учебници, учебни пособия и материали за обучение, включително на електронен носител. Към март 2019 г. върви начален етап от подготовката на две от магистърски програми за включване в дистанционна форма на обучение - има разработени учебни планове за дистанционна форма на обучение, но не са налични пълни комплекти от информационни продукти съобразно изискванията за дистанционно обучение. Дисциплините в две от магистърски програми, както задължителните, така и профилиращите, са осигурени в значителна степен с учебници, учебни пособия и материали за обучение, вкл. и на електронен носител. За определени дисциплини се използват онлайн ресурси, групови и индивидуални дейности в онлайн средата. Преподавателският състав е подготвен за провеждане на дистанционната форма на обучение чрез обучение по проект. Възможностите на средата се ползват и в рамките на традиционните форми (редовна и задочна) като се използва и платформата BlackBoard (използвана от дистанционната форма на обучение).

Регламентирано е академичното и административно обслужване, подпомагащо обучението на студентите в ПН 1.2 на ПФ в ЮЗУ. Административното обслужване се извършва от специалист по административно и финансово обслужване, инспектор и административен секретар към съответните катедри. Те имат регламентирано работно време, обявено на сайта на Факултета по педагогика. Приемното време за студенти е гъвкаво. Регламентирането на обслужването е определено в длъжностните характеристики на административния персонал (инспектори на учебен отдел, секретари катедри и секретар на факултета). Има заповеди на ректора за работното време и отпуските. Въведено е електронно досие на студента в

АдминПро и електронно деловодство във ФП.Административният персонал към Факултета по Педагогика е с регламентирано приемно време. академичното обслужване се осъществява на факултетско ниво. Осигурен е необходимият човешки и финансов ресурс, като е създадена необходимата организация студентите да бъдат подпомагани в тяхното обучение. Факултетът отделя достатъчно финансови средства за финансовата осигуреност на обучението с дидактически ресурси, както и за цялостната библиотечно-информационна осигуреност на работата на преподавателите и студентите.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“

ПФ към ЮЗУ има изградена организация за ефективното управление на информацията на бакалавърските и магистърските програми в ПН 1.2. Управлението на информацията в ПН „Педагогика“ е част от общата система за управление на информацията в ЮЗУ. Функционирането и поддържането на системата е чрез разработено информационно осигуряване, документация и процедури. За информационната прозрачност на дейността на университета отговаря отдел "Връзки с обществеността". Системата за управление на информацията по ПН 1.2. Педагогика се реализира от университетски административни отдели, правилници и документи. Системата на Университетския ООПК регламентира управлението на информацията в ПН „Педагогика“. Следи се за спазване на системата за поддържане на качеството на образование по направлението, реализацията на кадрите и обратната връзка с работодателите. Резултатите от мониторинга позволяват вземане на информирани решения за развитието на образователната дейност по бакалавърските и магистърските програми в различните форми на обучение. Отчитат се и потребностите на образователния пазар и иновациите в университетското образование. Управлението на информацията се осъществява и чрез събиране и анализ на информация от Университетски център за кариерно развитие. Центърът има изградена система за отчитане професионалната реализация на кадрите. За събиране на статистически данни се използват електронни карти, интегрирани към сайта на Центъра, което дава възможност на анкетираните да участват дистанционно в проучванията. Информацията е публично достъпна и се набира чрез анкетна карта за реализация на кадрите в ЮЗУ, в частност от ПН „Педагогика“ и електронна анкетна карта за работодатели. Управление на информацията се извършва и чрез системата AdminUni, която изгражда и поддържа база данни за приети, действащи, дипломирани, напуснали и отстранени студенти. Има и университетски регистър на обявените конкурси за университетските длъжности и на научните степени, както и на получените степени или преминалите на длъжности.

Установи се, че събирането на информацията за реализация на завършилите студенти е предимно чрез анкетиране на студенти и на работодатели. Има информираност относно професионалната реализация на студентите по време на следването и след тяхното дипломиране – по работни места и по региони. Взема се пред вид и студентското удовлетворение от програмите и от учебните ресурси. Установена е практика периодично да се анализира и огласява информацията относно резултатите от управление на качеството на образованието и налагащите се промени. Следи се за развитието и успеха на студентите и процента на отпадналите, удовлетворението на студентите от програмите, учебните ресурси и подкрепата за студентите, кариерното им развитие и се изисква информация за оценката на потребителите за подготовката на завършилите специалността. ФП на ЮЗУ поддържа активни

контакти с работодателите. Има и външно наблюдение от потребители на кадри, което става чрез официални писмени становища на мениджъри и ръководители в организациите.

Студентите на ЮЗУ са обединени в алуumni – Асоциация на завършилите, чиято цел е да стимулира и поддържа лоялността и връзката на завършилите с университета, да популяризира постиженията на факултета по педагогика и да насърчава продължаващото обучение на завършилите. Университетът и ФП събират информация на доброволен принцип от завършилите за отношението на работодателите към подготовката на дипломираните. Относителният дял на реализираните се като специалисти според квалификационните характеристики по специалности е един от най-високите за университета. Педагогически специалисти, възпитаници на ЮЗУ, работят основно в Благоевградска, Софийска и Видинска област. Висок е броят на новоприетите студенти по бакалавърски и особено по магистърски програми по специалностите: Предучилищна, Начална училищна и Предучилищна с начална училищна педагогика. Търсене има и от международни студенти по МП, специалност „Специална педагогика”. ПН 1.2. Педагогика поддържат връзки с дипломираните се педагогически специалисти и имат информация за реализираните се през последните пет години от общия брой на завършилите специалисти. По данни от РУО Благоевград за областта реализацията на кадри, завършили педагогически специалности на факултета, ПН 1.2. е много добра. Назначените начални учители от 2012 до 2017 г., завършили ЮЗУ „Н. Рилски“ са 354. Назначените детски учители от 2012 до 2017 г., завършили ЮЗУ „Н. Рилски“ са 293.

Академичната политика на факултета е съобразена с национални, европейски и други международни постижения в педагогическите науки, в училищната, социално-педагогическата и специално-педагогическата практика и предучилищната подготовка на децата. За поддържане качеството на обучението се имат предвид източници (изследвания, литература и практики), свързани с качеството на обучението като процес и като съдържание. Използват се интерактивни методи на обучение, практически дейности и тренинг-обучения. Учебните планове се осъвременяват с нови курсове, а учебните програми - с разнообразни академични източници от водещи автори по актуална образователна проблематика. Проучват се академични литературни източници, библиотечни Online ресурси и др. сайта на факултета се поддържат он-лайн пълнотекстови публикации на преподаватели, предназначени за студенти. Обект на проучвания и сравняване са документацията и образователните практики на сходни професионални направления като: СУ „Св. Кл. Охридски”, ШУ „Епископ Константин Преславски“, Тракийски университет – Стара Загора, Русенски университет „Ангел Кънчев“, за специалност „Специална педагогика” – Университета „Лоранд Йотвьош” – Унгария, Череповецки университет, Университет „Гоце Делчев“, Щип; Скопски университет. Платформата ResearchGate се използва за достъп до актуални научни изследвания и персонален контакт с колеги. изследователи. Резултатите от сравненията и анализите се отчитат при разработване на нови и актуализиране на действащи учебни планове и програми. Преподавателският екип в направлението разполага със собствени информационни масиви за световните постижения в професионалното направление въз основа на изградените научни контакти в страната и в чужбина, най-вече чрез мобилностите по Програма „Еразъм”, както и командировките по двустранните договори.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

Установи се, че ЮЗУ и в частност ФП публикува системно ясна и точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление и с развитието на научната дейност, представя се цялостна и общодостъпна информация за качеството и акредитацията. Констатира се също, че са приети и огласени правила за управление качеството на образованието. Изградени са структури и са разработени нормативни актове, свързани с функционирането на системата за наблюдение, оценяване, поддържане и усъвършенстване на качеството на обучение.

В ЮЗУ „Н. Рилски“ съществува система за популяризиране на актуална и пълна информация за образователната, научноизследователската и художественотворческата дейност на ПН 1.2. На web-сайта на университета, както и на web-сайта на Факултета по педагогика е публикувана информация за всички дейности, свързани с обучението в ПН 1.2.: за специалностите за обучение в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, за действащи учебни планове и програми; за форми на обучение; за квалификационни характеристики и форми за оценяване. Публично достъпен е набор от документи уреждащи процедурни въпроси – модели на индивидуален план, правила за практическо обучение, правила за провеждане на педагогическа практика. Публикувана е също информация за специалностите в различните ОКС като: условия за прием; квалификация; учебни ресурси за специалността; очаквани резултати от обучението; възможностите за мобилност; възможностите за реализация на завършилите и др. Предоставена е информация за дейността на ръководните органи на университетско и факултетско ниво.

Студентите се запознават с необходимата информация за „жизнения“ цикъл на тяхното обучение от сайта на ЮЗУ. Публикувани са актуалните правилници и процедури, които са лесно достъпни за студентите и са свързани с: образователните дейности; приема на студенти; Европейската система за натрупване и трансфер на кредити; сроковете на обучение; възможностите за продължаване на образованието, вътрешния ред в студентските общежития; информация за студентското състояние относно семестриални изпити. На електронен адрес е позиционирана подробна информация за студентите, която включва: информационен пакет за студенти; информационен портал за студенти; стипендии, студентско кредитиране, стажове и мобилност; лекционен и изпитен график; държавни изпити; практики; студентски общежития; прием на магистър; годишни и административни такси; електронни услуги за студенти (Office 365); клубове и организации; анкетни карти: за реализация на кадри; за кариера и образование. Информацията на чуждестранни граждани и студенти е в улеснен достъп чрез поддържани и актуализирани данни на съответни чужди езици: английски, гръцки, турски. Информацията за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление, са лесно достъпни за всеки студент чрез личен електронен профил на студента. Студентите разполагат с достъп до учебните планове по изучаваната специалност, учебните програми. В рубриката за нормативна база на университетския сайт се намират всички действащи правилници, статuti, правила и процедури, които информират студентите, а за улеснение на обучаваните в ПН 1.2. необходимата информация е предоставена и в сайта на Факултета по педагогика. За информация на студентите се поддържа и англоезична версия. Информация за „жизнения цикъл“ на обучението се поддържа и чрез персонални контакти студенти-преподаватели. На новоприетите студенти курсовите ръководители обясняват организацията на обучението, сроковете, процедурни въпроси, права и задължения на студентите още при първите срещи за откриване на учебната година. Студентите-групови отговорници имат пряк контакт по студентски въпроси с инспекторите в учебните отдели.

ФП периодично осигурява достъп до актуализирана информация относно условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация, които предлага професионалното направление, чрез публично оповестени нормативни актове. Правата и задълженията на бъдещите студенти са отразени в Правилника за образователната дейност на ЮЗУ и Правилника на ЦДО. В тези документи се разясняват въпроси, свързани с обучение, което е субсидирано от държавата, такси за кандидатстване, електронно изпитване, необходими документи за участие в класирането, балообразуване, класирания и срокове за записване, възможности за ползване на общежития по време на кандидатстудентската кампания, възможности за бъдещи практики и мобилност. Предоставени са допълнителни информационни ресурси по посока на възможности за продължаващо обучение. *Центърът за продължаващо обучение* към Факултета по педагогика към ЮЗУ обявява условията за допълнителна квалификация, преквалификация и специализация на студенти и лица с висше образование, провеждане на краткосрочни курсове, курсове за кандидат-студенти и др. ФП има разработени рекламни видео-материали, в които са обявени условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация. Рекламната информация за всяка специалност се помества на сайта на факултета и допълнително се популяризира в онлайн мобилни социални мрежи Facebook и Instagram чрез он-лайн платформата за споделяне на видеосъдържание YouTube. ФП провежда срещи и форуми, съвместно с потребители и интересувачи се с цел оповестяване дейностите на ПН 1.2. На сайта на ФП студенти и външни лица също могат да получат ясна и точна, обективна и актуална, лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по ПК 12. Педагогика. Публично обявен е академичният състав, обезпечавач обучението по съответните специалности, с координати за електронна кореспонденция с преподаватели и администрация.

В ЮЗУ съществува утвърдена практика за популяризиране на научната продукция и творческите изяви на студенти и преподаватели. Във ФП е налице и е разписана и действаща нормативна база: Стратегия за научноизследователската дейност; Мандатна програма за развитието на ФП за периода 2015-2019 година. Разпространението на актуална и навременна информация за научноизследователската дейност в професионалното направление се извършва чрез предлаганите в сайта на университета рубрики за новини и предстоящи събития, свързани с разнообразни академични прояви. ФП разполага със собствени информационни масиви за научноизследователските постижения, където се оповестяват дисертационни трудове и публикации на преподаватели от в професионалното направление. Информация за научноизследователската дейност на всеки преподавател се каталогизира в директни електронни препратки към *Академична информационна система*, която позволява персонализирано актуализиране на данни за академичната активност на преподавателите. Публичният академичен профил на всеки преподавател предоставя информация относно публикации, конференции, проекти, патенти, ръководство на дипломанти/докторанти, рецензии/становища и е лесно достъпен за обществеността и за студентите. В самостоятелна рубрика „Електронни ресурси“ сайтът на факултета предоставя достъп и на студентите, и на обществеността до водещи публикации на преподаватели в професионалното направление. Обръща се внимание на съвместните публикации на преподаватели и студенти. Университетското издателство поддържа своя интернет-страница, информирайки за нови издадени книги.

ЮЗУ регулярно оповестява условията за мобилност на студенти и преподаватели. Двустранните договори, условията и сроковете за кандидатстване, и възможностите за реализиране на мобилности от студенти и преподаватели се публикуват на web-страницата на ЮЗУ. Условията за мобилност

са оповестени на страницата на Отдела „Международно сътрудничество и програми“. Установи се че участието на преподаватели и студенти по професионалното направление в международен образователен обмен по Програма „Еразъм+“ е публично достъпно и се оповестява на сайта на ФП. Всички етапи са разписани като конкретни правила на страницата на отдел „Международно сътрудничество и програми“, където са предоставени и препоръки относно: Кандидатстване – срокове, информация, координати; Студентска мобилност с цел обучение – изходящи студенти - Практически съвети за Еразъм студента; Студентска харта Еразъм+; Апликационна форма; Формуляр за настаняване; Договор за обучение; Сертификат за престой; Академическа справка; Отчет на студента; Студентска мобилност с цел обучение – входящи студенти – Документи, етапи и срокове за кандидатстване; Курсове; Факултетски координатори и Практическа информация; Информация за пристигащи студенти; График; Апликационна форма; Формуляр за настаняване; Договор за обучение; Сертификат за престой; Академическа справка; Студентска мобилност с цел практика – Общи принципи; Критерии за участие; Селекционна процедура; Преподавателска мобилност – изходящи преподаватели - Общи принципи; Критерии за участие; Селекционна процедура; Документи за отпускане на грант и за признаване на усвоен грант; Договор за мобилност за преподаватели; Сертификат за престой; Преподавателска мобилност – входящи преподаватели – Документи и етапи за кандидатстване; Практическа информация; Teaching program; Certificate of teaching period; Accommodation form Vachinovo; Партньори - Формуляр за споразумение Еразъм+; актуалните партньорски договори за настоящата учебна година; Факултетски отговорници – имена и е-адреси. На основата на действащите работни програми, двустранните договори и проекти студентите и преподавателите осъществяват срещи с гостуващи преподаватели от чуждестранни университети, които периодично се оповестяват на университетската web-страница. През отчетния период Факултетът по педагогика към Югозападен университет „Неофит Рилски“ е в договорни отношения с университети в Кортрейк (Белгия), Гази и Бурса (Турция), Торун (Полша), Щип (Македония), Любляна (Словения), Солун, Гърция и др.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“

Констатира се, че съществува документирана и действа система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес в ПФ на ЮЗУ, включваща оценка на: актуалността на учебните програми и потребностите от промяна; активната позиция на студентите в процеса на професионалната им подготовка; постиженията на студентите в хода на професионалната им подготовка; качеството на преподаване, съотнесено към съвременните изисквания за оличностяване на образователния процес; организацията и възможностите за динамична промяна на образователната среда; мнението на студентите за качеството на получените знания, съдържанието на учебния план, учебните програми, методите на преподаване и на тази основа перспективата за професионална реализация по специалността. Налице са разработени, приети и огласени правила за преглед на програмите; предложения от методичните съвети, учебните комисии, катедрените съвети за актуализиране на учебни планове и програми; решения на ФС за приети промени в учебните планове и програми; сведения за проучвания на студентското мнение, потребители и партньорски организации за практическата подготовка на студентите; анкети, удостоверяващи удовлетвореността на студентите от атмосферата във ВУ и

обучението в неговата цялост; набелязани мерки за изпълнение на препоръките от одитите на вътрешната система с цел подобряване на нейната ефективност.

Констатира се, че успеваемостта на студентите се проследява с редовен мониторинг, анализ и управленски решения. Взема се предвид при допускане до разработване на дипломни работи и при конкурсите по програми за студентска мобилност. На факултетно ниво успеваемостта се контролира от заместник-декан по учебната работа. Мониторинг на успеваемостта на студентите се осъществява периодично, като тя се анализира от ФС и ежегодно от ОС на факултета. В края на всеки семестър курсовите ръководители изготвят справка и правят анализ по отношение успеваемостта на студентите по учебни дисциплини за всеки курс. Обсъждат се случаите на особено ниска или особено висока успеваемост с преподавателите по съответните учебни дисциплини и действията, които трябва да бъдат предприети за отстраняване на тези отклонения. Те се обобщават на катедрено равнище и обсъждат на заседание на факултетния съвет. Основен критерий за резултатите от образователната дейност е броят на успешно дипломираните се студенти, а също и преминаването на студентите в по-горен курс (респективно броят на прекъсналите студенти). Установи се, че за дискутиране на въпроси, свързани с учебния процес, включително и за посочване на проблеми, идентифициране на прагови дисциплини и набелязване на своевременни мерки относно успеваемостта на студентите, се инициират периодични срещи на курсовите отговорници с редовните студенти. След приключване на срещите с мнението на студентите се запознават членовете на катедрените съвети. Провеждат се индивидуални консултации със студенти, подкрепа на изявени студенти и подобряване на работата на курсовите ръководители.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“

За акредитирания период се установи, че в ПФ на ЮЗУ съществуват доказателства, че външното оценяване за осигуряването на качеството, анализът на сходната образователна среда и конкурентните предимства, се отчитат своевременно и се реализират дейности, които осигуряват непрекъснатост на процеса за усъвършенстване на качеството на обучението в професионално направление 1.2. За професионалното направление регулярно се осъществяват процеси на самооценки и външни одити от агенции, признати на национално и международно ниво и се изпълняват направените препоръки. Брой на оценените специалности и ОКС от професионалното направление: ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград циклично преминава през външно оценяване на качеството. Оценката за ПН 1.2. при ПФ от предходната акредитация е 9,30. Университетът осъществява планирани дейности за самооценяване и външни оценки на учебните планове и програми от страна на потребители на кадри. Вътрешното оценяване от страна на отдел „Оценяване и поддържане на качеството“ е ритмично. Установи се, че от 2012 година до март 2019 г. са проведени 5 планови одита, които обхващат пълната учебна документация, включително работата със студентите, чиито резултати се подлагат на анализ на заседания на ФС и на КС. Анализират се и резултати от проучвания на отношението на потребители. За периода са оценени общо 16 програми: 10 магистърски и 6 бакалавърски програми. По решение на ФС на ФП с утвърдена от съвета карта за експертна оценка са оценени около 400 учебни програми по учебните планове. За оценяването на учебните програми с Експертна карта съществува доказателствен материал. Професионалното направление работи в конкурентна среда, като преподавателите в направлението отчитат нейната

специфика, създадена най-вече от четири други университета в страната - в Пловдивски, Великотърновски, Шуменски и Софийски университет. С тези университети ПФ на ЮЗУ реализира ползотворно сътрудничество и обмен на идеи в национални и международни форуми. Изпълнението на план-приема в бакалавърските и магистърските програми за изтеклия период, реализацията на специалистите, наличието на търсене от страна на студенти-магистри от Република Гърция свидетелства за ефективно функциониране в условията на конкурентна среда.

В състава на комисиите за семестриални и държавни изпити се канят потребители, с цел обратна информация за постиженията на студентите. Констатира се, че в тези комисии се включват външни лица, утвърдени със заповеди на Ректора на университета при спазване на изискванията на чл. 45, ал. 2. от ЗВО. Наличната документация по структуриране на комисии и протоколите от провежданите държавни изпити, включително и практически, показва, че в тях са включени хабилитирани лица от други висши училища. Тази практика на основното звено дава възможност за сравняване на критериите за оценка на студентските постижения и на опит в организиране на обучението и изпитните процедури.

Във ФП са изпълнени всички препоръки от предходната акредитация на професионалното направление 1.2. Педагогика за двете ОКС.

В ПН 1.2 се полагат усилия за усъвършенстване на обучението на студентите, в т.ч. във връзка с направените препоръки след предишната акредитация и след САНК. Във връзка с изпълнението на препоръките за времето от 07.2013 до 03. 2019 са предприети необходимите действия от страна на Факултета по педагогика и конкретно на академичния състав на съответните катедри. Променен е начинът на прием на студентите-бакалаври и той вече не е по професионално направление, а по специалности. Засилена е практическата подготовка на студентите. Подобрена е студентската и преподавателската мобилност. Изпълнението на предписанията е обект на мониторинг, а резултатите от предприетите действия са отразени в решението на Акредитационния съвет по процедури за САНК.

В обобщение могат да се изведат силните и слабите страни, възможностите и заплахите, свързани с реализацията на ПН 1.2. Педагогика във ФП на ЮЗУ.

Силни страни:

- Обучението на студентите в ПН се реализира съобразно нормативните изисквания на различни равнища;
- В ПН е налице необходимата документация, регламентираща приема и обучението на студентите;
- В съответствие с Наредба 12 за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти в квалификационните характеристики на образователните програми е включен набор от компетентности, които са свързани с педагогическата, методическата, специално-предметната подготовка и умения за учене през целия живот, а именно: академична, педагогическа, комуникативна и административна компетентност;
- ФП разполагат с достатъчно на брой квалифицирани хабилитирани преподаватели на ОТД за провеждане на обучението на студентите;
- Във ФП е постигнато добро съответствие между теоретическата и практическата подготовка на студентите, с акцент върху практическите упражнения;
- във ФП са налице условия и се реализира много добра научноизследователска и публикационна дейност на преподаватели и студенти;

- ФП разполага с много добра материално-техническата база за провеждане на обучение на студентите;
- ФП поддържа периодично активни контакти с потребители на кадри, което се отразява в подготовката и реализацията на студентите.

Слаби страни:

- Хоспитирането в учебните планове не се съотнася с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, тъй като то се провежда с неясен брой часове в рамките на практическите упражнения. Стажантската практика не е записана с това наименование в учебните планове, а като преддипломната практика;
- Няма баланс между учебните дисциплини по Педагогика и Образователен мениджмънт за специалност, „Педагогика и образователен мениджмънт“. Учебното съдържание включва приоритетно учебни дисциплини от професионално направление 1.2. Педагогика.
- Липсва публична информация за специалност „НУП“, ОКС „бакалавър“, на сайта на ЮЗУ;
- Входящата студентска мобилност по програмите ЕРАЗЪМ и ЕРАЗЪМ+ е изключително ниска.
- Не са конкретизирани в квалификационната характеристика на магистърска програма ПНУП – 2 семестъра допустимите специалности от ОКС „бакалавър“ – ПН 1.2, които дават професионална квалификация „учител“.

Възможности:

- Продължаване и разширяване на сътрудничеството на ПФ с други университети и научни организации в България и чужбина по изследователски програми, двустранни договори и участие в мобилности;
- Продължаване и разширяване на участието на преподаватели и студенти в национални и международни проекти.

Заплахи:

- Не се констатират.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, проведено на **16.07.2019 г. (Протокол № 15)**, членовете на Постоянната комисия, на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти“, Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 1.2. Педагогика, област на висше образование 1. Педагогически науки в Югозападен университет „Неофит Рилски“, Факултет по педагогика, на основание обща оценка: 9,14 (девет цяло и четиринадесет стотни).

2. Срокът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години съгласно чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 1.2. Педагогика, област на висше образование 1. Педагогически науки, в Югозападен университет „Неофит Рилски“, както следва:

- за ОКС „бакалавър“ – 1200 студенти в редовна и задочна форма на обучение;
- за ОКС „магистър“ – 450 студенти в редовна и задочна форма на обучение.

Общо за професионалното направление: 1650 студенти (редовна и задочна форма на обучение).

Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности формулира следните **препоръки**:

1. Хоспитирането в учебните планове да се приведе в съответствие с чл. 9 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“. Стажантската практика да се запише с това наименование в учебните планове според същата наредба. *Срок: юни 2020 г.*

2. В квалификационната характеристика на магистърска програма ПНУП – 2 семестъра да се конкретизират допустимите специалности от ОКС „бакалавър“, ПН 1.2, които дават професионална квалификация „учител“ съгласно Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“. *Срок: юни 2020 г.*

3. Да се трансформира наименованието и да се редактира квалификационната характеристика на специалност „Педагогика и образователен мениджмънт“, ОКС „бакалавър“, в съответствие с акредитираното ПН 1.2. и предлаганото учебно съдържание в нея. *Срок: януари 2020 г.*

4. Да се разработи стратегия за привличане на чуждестранни студенти в рамките на мобилност по програма Еразъм+ и други международни програми/двустрани договори. *Срок: януари 2020 г.*

5. Да се промени наименованието на магистърска програма „Социална превенция и консултиране“ в съответствие със спецификата на професионалното направление 1.2. Педагогика. *Срок: юни 2020 г.*

6. Да се осигури публична информация за специалност „Начална училищна педагогика“, аналогична по съдържание и обем на тази, предоставена за останалите специалности, на сайта на ЮЗУ „Неофит Рилски“, както и във всички, използвани от ЮЗУ „Неофит Рилски“ форми за разпространение на информацията относно предлаганото от университета образование. *Срок: януари 2020 г.*

7. Да се приведе в съответствие с изискванията на нормите, осигуряващи защита от дискриминация, съдържанието на квалификационната характеристика на специалност „Начална училищна педагогика“, като вместо да се отбелязва, че учебният план е предназначен за обучение на студенти от Република Гърция, да се посочи, че същият е предназначен да осигури обучение с оглед специфичните изисквания на Република Гърция. *Срок: януари 2020 г.*

**Председател на ПКПНСД: .....
(проф. дпн Сийка Чавдарова-Костова)**

Приложения:

Таблица 1. Брой обучавани студенти в ПН

	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
1. ОКС „бакалавър“						
2.1. Редовно обучение	747	695	669	670	667	675
2.2. Задочно обучение	204	249	281	327	395	473
2. ОКС „магистър“						
3.1. Редовно обучение	236	457	453	305	279	222
3.2. Задочно обучение	114	90	69	83	111	264
3.3. Дистанционно обучение						12
Общо (1+2):	1301	1491	1472	1385	1452	1646

Таблица 2. Брой преподаватели на основен ТД, осигуряващи обучението в ОКС „бакалавър“

	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Преподаватели на основен ТД					
Хабилитирани, в т.ч.:					
- Професор	13	12	12	11	9
- Доцент	23	23	24	23	24
Нехабилитирани, в т.ч.:					
- гл. асистент / от тях д-р	12/12	12/12	10/10	10/10	13/13
- асистент/от тях д-р	8/3	11/3	11/3	12/3	12/7

Таблица 3. Брой преподаватели на основен ТД, осигуряващи обучението в ОКС „магистър“

	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Преподаватели на основен ТД,от тях:					
Хабилитирани, в т.ч.:					
- Професор	10	10	10	12	11
- Доцент	26	26	27	27	27
Нехабилитирани, в т.ч.:					
- гл. асистент / от тях д-р	10/10	10/10	10/10	11/11	13/13
- асистент/ от тях д-р	1/0	1/0	1/1	3/3	3/3

Таблица 4. Академичен състав в ПН 1.2. Педагогика

Вид договор	Състав					Общо
	Хабилитирани		Нехабилитирани			
	професор	доцент	гл. асистент /от тях д-р	асистент/от тях д-р	преподавател /от тях д-р	
Основен ОТД	7	25	13/13	13/10	2/0	60/
Допълнителен ТД	-	-	-	-	3/0	3/
Хонорувани	2	3				5
Общо	9	28	13/13	13/10	5/0	68